

Factors Related to Using Social Media Behavior and Media Literacy in Universities in Bangkok metropolitan area¹

Krodshagorn Boonyapitruksagoon²

Pitchayanee Poonpol³

Received: Apr 22, 2019

Revised: May 12, 2019

Accepted: July 04, 2019

Abstracts

The objectives of the comparative correlation research were as follows: to identify the important factors for predicting social media usage behavior with an awareness of the overall dimensions and sub-dimensions of undergraduate students with different bio-social characteristics. The sample group consisted of four hundred undergraduate students were obtained using multistage sampling. The data were collected using a six-point rating scale assessment, which consisted of seven parts with alpha coefficient that ranged from between .80 to .91. The results revealed the following: internal factors, such as personal factors consisting of personality with consciousness, mental immunity, and technological skills, and external factors, including social and environmental factors consisted of having social support and being influenced by famous idols could be mutually used to predict social media usage behavior with awareness of the overall dimensions and sub-dimensions in overall groups and sub-groups based on bio-social characteristics and ranging from 7% to 55% with a statistical significance of .05

Keywords: social media behavior, media literacy, undergraduate students, bangkok metropolitan area

¹ This paper submitted in partial fulfillment of Master's thesis in Applied Behavioral Science Research, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University.

² Graduate Student, Master Degree in Applied Behavioral Science Research, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University. E-mail: krodshagorn@gmail.com

³ Lecturer at Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University.

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล¹

กชกร บุญยพิทักษ์สกุล²

พิชญานี พูนพล³

บทคัดย่อ

การวิจัยสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อค้นหาปัจจัยสำคัญในการทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ใช้การเก็บแบบสอบถามเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ทั้งหมด 7 ตอนที่มีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .80 ถึง .91 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณวิธีการคัดเลือกแบบขั้นตอน ผลการวิจัย ดังนี้ 1) ด้านรวม สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55 มีตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรก คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 2) ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 33 มีตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรก คือ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 3) ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 35 มีตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรก คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม 4) ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 10 มีตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรก คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต สมการถดถอย คือ $\hat{y} = 18.793 + 0.468 + 0.303 + 0.377 + 0.233$ ผลการวิจัยนี้ได้ชี้แนะแนวทางการเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันในสังคม

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ การรู้เท่าทันสื่อ นักศึกษาปริญญาตรี กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาโทระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

E-mail: krodshagorn@gmail.com

³ อาจารย์ประจำ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทนำ

การดำรงชีวิตของสังคมในปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้เลยว่าระบบการสื่อสารแบบไร้พรมแดนหรือเรียกว่า การสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ใช้สามารถใช้ เทคโนโลยีนี้ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์แบบพกพา หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่าง ๆ เทคโนโลยีการสื่อสาร ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตนี้ ประกอบด้วย โปรแกรม (Program) และแอปพลิเคชัน (Application) จำนวนมาที่ ถูกคิดค้นและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาให้ก้าวล้ำทันสมัย และผู้ใช้ก็สามารถใช้งานได้อย่างง่ายดายและอิสระ ส่วนมาก การใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทยนั้นก็คือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ผ่านระบบเครือข่าย ของอินเทอร์เน็ต พบได้จากสถิติของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ของคนไทยในปี 2561 ประเภทสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้งานมากที่สุด ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) โดยมีการใช้ มากถึงวันละ 3 ชั่วโมง 30 นาทีต่อวัน และไลน์ (Line) เฉลี่ยอยู่ที่ 2 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Lampetch, (2016) รวมทั้งงานวิจัยของ Junthornaumporn & Kaewjinda (2016) พบว่า สื่อสังคม ออนไลน์ที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุดคือ สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (Facebook) รองลงมาคือ สื่อสังคมออนไลน์ไลน์ (Line) ซึ่งพบว่า กลุ่มวัยที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด คือ คนกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย (Generation Y) คือ ผู้ที่เกิดใน ปีพุทธศักราช 2523-2540 และเจนเนอเรชั่นแซท (Generation Z) คือ ผู้ที่เกิดในปีพุทธศักราช 2540 เป็นต้นไป ซึ่งในสื่อสังคมออนไลน์นี้มีความเปิดกว้างเป็นอย่างมาก ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้ามาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ ตลอดเวลา จึงทำให้ประชาชนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแบบผิด ๆ ขาดการคิด การไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ซึ่งอาจ จะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหายได้จากการทำของตนเอง เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อข่าวต่าง ๆ บนหน้าเว็บไซต์ (Website) ซึ่งอาจจะเป็นการด่าทอ แสดงความคิดเห็นไปทางที่กล่าวถึงในทางไม่ดี ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในทางที่ไม่ควร จึงนำมาซึ่งปัญหาความรุนแรง ที่เกิดขึ้นต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน (Kaewtes, 2015)

จากปัญหาการบริโภคสื่อที่ไม่เหมาะสมและไม่รู้เท่าทันของสังคมในปัจจุบัน พบว่า ส่งผลกระทบต่อให้เกิด ปัญหาโดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมทางเพศ ความรุนแรง และการบริโภคนิยมอย่างมาก ซึ่งพบได้จากเหตุการณ์ข่าว ที่เกิดขึ้นจริง อาทิ ข่าวการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการไลฟ์สดฆ่าตัวตาย (Live) ข่าวการใช้ความรุนแรง ได้แก่ เหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งประเภทการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) และข้อมูลข่าว หรือคลิปวิดีโอที่มีผู้ใช้แบ่งปัน (Share) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อีกทั้งยังพบปัญหาพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคสื่อในสังคมออนไลน์ที่ช่วยชักนำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหา ตามมา เช่น ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์รวมถึงการตั้งครรภ์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งอาจนำมาสู่ปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีก มากมายที่ส่งผลกระทบต่ออนาคต และการบริโภคนิยมของวัยรุ่นที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งเร้าและสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ในสื่อ สังคมออนไลน์มีผลต่อการดำรงชีวิตของเยาวชนวัยรุ่นไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องคอยแสดงตัวตน กิจกรรม ประจำวันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งการถ่ายรูปสภาพ การพิมพ์เล่าเรื่องประสบการณ์สถานะ (Status) ของตนเอง หรือการดูรูปภาพ และอ่านข้อความข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ของผู้ใช้คนอื่นในสื่อสังคมออนไลน์เดียวกัน ส่งผลให้ เกิดปัญหาการมีพฤติกรรมบริโภคนิยมเกิดขึ้นในเยาวชนไทยโดยเฉพาะวัยรุ่น นักศึกษา ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

จะพบได้จากแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่ทางสื่อและนักวิชาการได้นำออกมาตีแผ่ผ่านสื่อต่าง ๆ และบทความอย่างต่อเนื่อง และยังไม่มิตีท่าว่าจะลดลงในอนาคตหากผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังขาดการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน (Makesrithongkum & Bunnag, 2014)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันในปี พ.ศ. 2550-2561 จะพบว่า การศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาทางด้านศาสตร์สาขาจิตศาสตร์ และสาขาวารสารและสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นการศึกษาจำเพาะแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อและศึกษาแค่ปริมาณการใช้สื่อสังคมออนไลน์เท่านั้น แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเชิงปฏิสัมพันธ์ที่นำเอาศาสตร์สาขาจิตวิทยาและสังคมศาสตร์มาใช้ร่วมกัน ทำนายการเกิดของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันซึ่งเป็นศาสตร์การศึกษาของสาขาพฤติกรรมศาสตร์ ประกอบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา มีเพียงการศึกษาการวิจัยการรู้เท่าทันสื่อทั่วไป การรู้เท่าทันสื่อโทรทัศน์ และการรู้เท่าทันสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ทำการศึกษารู้เท่าทันที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ อีกทั้งประชากรที่ศึกษาในอดีตที่ผ่านมา พบว่า การวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นการศึกษารู้เท่าทันสื่อกับเด็กในระดับมัธยมศึกษา มีเพียงไม่กี่ผลงานที่ศึกษากับประชากรในระดับวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งในปัจจุบันเราปฏิเสธไม่ได้เลยว่ากลุ่มวัยรุ่นในระดับอุดมศึกษาที่เป็นนักศึกษานี้เป็นกลุ่มวัยที่มีลักษณะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างอิสระเสรี ได้รับการควบคุมปริมาณการใช้ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ถึงแม้ว่า การศึกษารู้เท่าทันสื่อจะมีผู้ศึกษามาแล้วจำนวนหนึ่ง แต่ในปัจจุบันก็ยังคงพบปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไม่ขาดสาย ยังคงมีปัญหาคิดขึ้นให้พบอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์อยู่บ่อยครั้ง การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาที่เป็นส่วนเติมเต็มและต่อยอดแก่การศึกษางานวิจัยของประเทศไทยต่อจากการศึกษาที่ผ่านมา

จากเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาและพบการศึกษารู้อาการวิจัยที่ผ่านมาในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมดังกล่าวนี้ โดยศึกษากับประชากรนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ นักศึกษาได้มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน อีกทั้งยังเป็นแนวทางการแก้ไขให้แก่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สถาบันการศึกษา และสถาบันครอบครัวที่เป็นประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาในปัจจุบันและยังเป็นการป้องกันข้อกำหนดเกี่ยวกับสื่อ ในระดับนโยบายกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชนรุ่นหลังที่จะเติบโตมาในอนาคต ให้เกิดความเตรียมพร้อมและรับมือกับโลกยุคสมัยใหม่ที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีและกระแสความนิยมของสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อค้นหาปัจจัยสำคัญในการทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

การประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้ ผู้วิจัยแบ่งการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน และ 2) กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและกลุ่มปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันของนักวิชาการทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศให้ความหมายที่มีทั้งส่วนที่เหมือนกันและส่วนที่แตกต่างกัน บางส่วนมีความสอดคล้องกันอยู่ในบางประการแล้วแต่มุมมองแนวคิดที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป ดังตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อ

ตาราง 1 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อ

องค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อ	ด้านการรู้คิด	ด้านอารมณ์	ด้านสุนทรียะ	ด้านศีลธรรม	ตระหนักถึงผลกระทบของบุคคลและสังคม	ความสามารถในการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ความสามารถในการเข้าใจสื่อ	ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ	ความสามารถในการประเมินสื่อ	การเปิดรับสื่อ	ทักษะการคิดวิจารณ์
Potter (2005)	✓	✓	✓	✓							
Silverblatt (1995)			✓		✓		✓	✓			
Baran (2004)			✓	✓	✓	✓	✓	✓			
สำนักศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ (2558)						✓	✓	✓	✓	✓	
จินตนาตันสุวรรณนันทน์ (2550)	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓
นิธิตา วิวัฒน์พานิชย์ (2558)					✓	✓	✓	✓	✓		
เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ (2540)					✓		✓	✓	✓		
รวม	2	1	3	2	5	4	6	6	4	1	1

ที่มา จากการสังเคราะห์ของนักวิจัย

จากการทบทวนข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (Line) ในทางที่ควรใน 3 ด้าน คือ

1) **ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ** หมายถึง การที่ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์มีระดับของพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความสามารถของแต่ละขั้นของทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยแบ่งขั้นของระดับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับการรู้ข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ (2) ระดับความเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ (3) ระดับการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ และ (4) ระดับการประเมินข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์

2) **ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม** หมายถึง การที่ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์รับรู้ว่ามีข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในสื่อ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลกระทบต่อและส่งผลให้เกิดโทษ ต่อผู้รับและผู้โพสต์ ทั้งในส่วนที่เป็นระดับปัจเจกบุคคลและระดับสังคม

3) **ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ** หมายถึง การที่ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถใช้เทคโนโลยีในสื่อสังคมออนไลน์ได้หลากหลายและเกิดประโยชน์ เป็นผู้ใช้ที่มีความกระตือรือร้นก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เช่น ให้ความรู้ เพลิดเพลิน เป็นคนทันสมัย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนอื่น อีกทั้งเป็นผู้ที่เป็นประโยชน์กับคนอื่นที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ชี้แนะ และให้คำปรึกษาในสื่อสังคมออนไลน์

2. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและกลุ่มปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน

ในส่วนนี้เป็นการทบทวนกลุ่มปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน โดยอาศัยรูปแบบทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Bandura (Jinngse, 1997) เป็นแนวทางในการประมวลคู่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในบุคคลและกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

1) **กลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน** ประกอบด้วยบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Costa and McCrae, 1992) การมีภูมิคุ้มกันทางจิต (Choochom, Tanachanan, & Thongpukdee, 2011) และทักษะการใช้เทคโนโลยี (Sinlapaninmarn, 2015) โดยสามารถพิจารณาได้ดังนี้

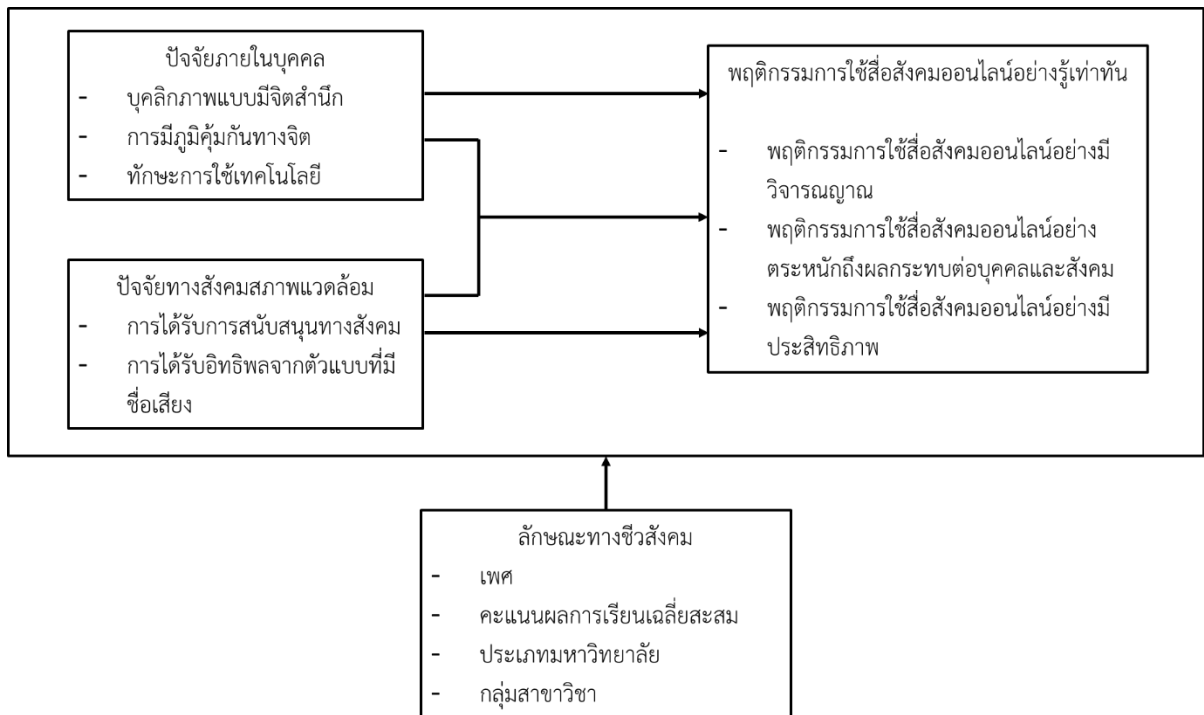
1) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมตนเองให้มีระบบระเบียบ เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ จะเป็นผู้ที่สามารถทำให้สำเร็จได้ตั้งเป้าหมายที่คาดหวังไว้อย่างระมัดระวังและรอบคอบ ประกอบด้วย (1.1) การมีความสามารถ (1.2) ความเป็นระเบียบ (1.3) การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ (1.4) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (1.5) ความมีวินัยต่อตนเอง และ (1.6) แนวคิดที่ใช้ปฏิบัติงาน 2) การมีภูมิคุ้มกันทางจิต หมายถึง บุคคลมีสภาพจิตใจที่พร้อมที่จะรับและจัดการกับสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งสถานการณ์ใดๆที่สามารถเข้ามาช่วยก่อให้เกิดการเปลี่ยนภายในจิตใจตน และป้องกันไม่ให้ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก รวมถึงพฤติกรรมเกิดความโน้มเอียงหรือคล้อยตามบุคคลและสถานการณ์นั้น ๆ ได้ ประกอบด้วย (1.1) สติสัมปชัญญะ (1.2) การพึ่งพาตนเอง (1.3) ความหวัง (1.4) การเผชิญปัญหา และ (1.5) ความยืดหยุ่น 3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี หมายถึง บุคคลมีระดับความรู้ความสามารถต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งการใช้งานที่อยู่ในรูปแบบ

ของการประยุกต์ใช้ เลือกลงใช้ แสวงหาความรู้ สร้างผลงาน และการสื่อสาร ประกอบด้วย (1.1) เลือกลง (1.2) สืบค้น (1.3) สร้างงาน และ (1.4) สื่อสาร

2) กลุ่มปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน ประกอบด้วย การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (House, 1985) และการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง (Jinnge, 1997) โดยสามารถพิจารณาได้ดังนี้ 1) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง บุคคลได้รับความช่วยเหลือจากการมีปฏิสัมพันธ์ติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ ครอบครัว ครู และเพื่อน ในด้านข้อมูลข่าวสาร และสิ่งของต่าง ๆ ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย (1.1) การสนับสนุนทางอารมณ์ (1.2) การสนับสนุนด้านการให้การประเมินผล (1.3) การให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และ (1.4) การให้การสนับสนุนทางด้านเครื่องมือ 2) การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง หมายถึง บุคคลได้รับรู้หรือเห็นพฤติกรรมของบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือบุคคลที่ยึดเป็นต้นแบบในทางที่ดีและทำให้มีการปฏิบัติที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Bandura (Jinnge, 1997) มาเป็นกรอบในการศึกษาและการกำหนดตัวแปรที่ศึกษา เนื่องจากทฤษฎีการปัญญาสังคมได้อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลว่าเป็นผลมาจากปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ที่อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยทางสังคมวิทยา (Suvannathat, 1994) (ภาพประกอบ 1)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยภายในบุคคล (บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และทักษะการใช้เทคโนโลยี) และปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม (การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันทั้งในด้านรวมและด้านย่อย (พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม และพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ) ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรเป้าหมายของการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรีเพศชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยรังสิต และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญรวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน โดยใช้สูตรกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) จากประชากรทั้งสิ้น 170,313 คน ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามประเภทมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยของรัฐ 2 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเอกชน 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยรังสิต

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละสาขาอย่างละจำนวนเท่า ๆ กัน ดังนี้ สาขาวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ มีกลุ่มตัวอย่าง 66 คน สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีกลุ่มตัวอย่าง 67 คน และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีกลุ่มตัวอย่าง 67 คน ซึ่งการวิจัยนี้ได้รับใบรับรองจริยธรรมการวิจัยสำหรับโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ เลขที่ SWUEC256/60

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 7 ตอน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” ไปจนถึง “ไม่ปฏิบัติเลย” ซึ่งการสร้างแบบวัดผู้วิจัยสร้างขึ้นตามค่านิยมเชิงปฏิบัติการของตัวแปร และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ผลการพิจารณาค่า IOC คำถามที่เป็นไปตามเกณฑ์มากกว่า 0.5 มีทั้งหมด 69 ข้อ โดยแบบสอบถามทุกตอนมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 พร้อมทั้งได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียง 100 คน และผ่านเกณฑ์คุณภาพการตรวจสอบอำนาจการจำแนกรายข้อโดยหาค่าความสัมพันธ์รายข้อคำถามกับคะแนนรวมที่พบว่า ทุกข้อมีอำนาจการจำแนกที่เหมาะสม คือ มีค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของcronbach พบว่า ทุกตัวมีค่าระหว่าง 0.80-0.91 (Naiyapatana, 2008) ซึ่งถือว่าเป็นแบบวัดที่มีความตรงตามโครงสร้าง

ผลการวิจัย

สำหรับผลการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น เพื่อการตรวจสอบสมมติฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน เป็นนักศึกษาเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 57.50 กับร้อยละ 42.50) ส่วนใหญ่มีคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูง (ร้อยละ 55.00) ศึกษาอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 33.30) สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (ร้อยละ 29.50) และสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 37.30) และอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยของเอกชนคิดเป็นสัดส่วนเท่าๆกัน (ร้อยละ 50.00)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านรวม และด้านย่อย 3 ด้าน พบผลดังนี้

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านรวม พบว่า ตัวแปรอิสระ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านรวมในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 55 โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ทักษะการใช้เทคโนโลยี การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 9 กลุ่มย่อย พบว่า ตัวทำนายที่สำคัญ คือ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (ตาราง 2)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ พบว่า ตัวแปรอิสระ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 33 โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ทักษะการใช้เทคโนโลยี การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 9 กลุ่มย่อย พบว่า ตัวทำนายที่สำคัญ คือ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (ตาราง 3)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม พบว่า ตัวแปรอิสระ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคมในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 35 โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ทักษะการใช้เทคโนโลยี การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 9 กลุ่มย่อย พบว่า ตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยี (ตาราง 4)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบเป็นขั้นตอน พบว่า ตัวแปรอิสระ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 10 โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และทักษะการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 9 กลุ่มย่อย พบว่า ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต (ตาราง 5)

ตาราง 2 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านรวม ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำ	ตัวทำนาย	R ²	b	Beta	t	SE
รวม	400	2,3,5,1,4	.55	.18 .17 .13 .14 .10	.23 .22 .15 .16 .13	4.22 4.98 3.97 2.97 2.58	.21
เพศชาย	170	1,4	.50	.44 .27	.45 .33	6.69 4.98	.25
เพศหญิง	230	3,2,5,1	.34	.25 .18 .14 .12	.32 .23 .17 .15	5.70 3.52 3.12 2.24	.31
คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย	180	3,2,5	.40	.28 .26 .14	.36 .31 .16	5.70 4.82 2.79	.29
ระดับ	220	1,4,2,5,3	.36	.22 .13 .15 .13 .10	.21 .15 .20 .16 .14	2.88 2.36 2.82 2.90 2.40	.33
ระดับสูง	133	3,2,5	.26	.29 .21 .13	.35 .28 .16	4.50 3.58 2.16	.48
สาขาวิทยาศาสตร์	118	1,5,4	.51	.44 .33 .17	.43 .26 .20	5.26 3.68 2.46	.37
เพื่อสุขภาพ	149	2,4,1,3	.46	.25 .13 .17 .10	.32 .17 .19 .14	3.64 2.14 2.08 2.03	.29
สาขาสังคมศาสตร์	200	2,3	.26	.23 .20	.32 .30	4.89 4.62	.25
และมนุษยศาสตร์	200	1,5,3,4	.55	.29 .29 .18 .16	.29 .28 .22 .18	4.30 4.96 3.90 2.99	.26
มหาวิทยาลัยของรัฐ							
มหาวิทยาลัยเอกชน							

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่ 1 = บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 3 = ทักษะการใช้เทคโนโลยี 5 = การใช้อินเทอร์เน็ตจากต้นแบบที่มีชื่อเสียง
2 = การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 4 = การได้รับการสนับสนุนทางสังคม

ตาราง 3 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำ นวน	ตัวทำนาย ตามลำดับ	R ²	b	Beta	t	SE
รวม	400	1,3,5,2	.33	.29 .16 .16 .17	.27 .18 .15 .18	4.77 3.96 3.71 3.35	.27
เพศชาย	170	1,4	.40	.53 .23	.46 .24	6.19 3.28	.33
เพศหญิง	230	1,3,2,5	.29	.24 .22 .19 .16	.23 .23 .19 .14	3.32 3.94 2.82 2.61	.41
คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย ระดับต่ำ	180	3,1,5	.28	.28 .25 .21	.29 .25 .19	4.38 3.63 2.99	.39
คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย ระดับสูง	220	1,2,5	.31	.44 .20 .12	.36 .22 .11	4.83 2.99 2.09	.39
สาขาวิทยาศาสตร์ เพื่อสุขภาพ	133	2,3,5	.22	.32 .26 .19	.32 .23 .18	3.97 2.96 2.36	.64
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	118	1,5	.36	.58 .40	.46 .26	5.77 3.26	.50
สาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์	149	1,3	.40	.58 .13	.54 .16	7.87 2.42	.34
มหาวิทยาลัยของรัฐ	200	1,3,2	.19	.19 .17 .16	.19 .20 .17	2.65 2.85 2.26	.37
มหาวิทยาลัยเอกชน	200	1,5,3	.47	.52 .30 .15	.45 .25 .15	6.48 4.11 2.60	.33

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่ 1 = บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 3 = ทักษะการใช้เทคโนโลยี 5 = การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง

2 = การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 4 = การได้รับการสนับสนุนทางสังคม

ตาราง 4 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตรงหน้ถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำ	ตัวทำนาย	R ²	b	Beta	t	SE
รวม	400	4,3,2,5	.35	.25 .24 .23 .21	.22 .23 .21 .17	4.23 4.89 4.26 4.22	.30
เพศชาย	170	2,4	.43	.41 .40	.37 .34	4.80 4.48	.34
เพศหญิง	230	3,5,2	.25	.36 .24 .20	.34 .21 .19	5.83 3.66 3.30	.43
คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย	180	3,2,5	.34	.36 .34 .25	.29 .30 .19	4.34 4.47 3.11	.45
คะแนนต่ำ							
คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย	220	4,1,3,5	.29	.32 .23 .17 .17	.28 .17 .17 .15	4.22 2.59 2.72 2.60	.47
คะแนนสูง							
สาขาวิทยาศาสตร์	133	3,4,5	.19	.32 .23 .16	.29 .20 .15	3.57 2.45 1.99	.66
เพื่อสุขภาพ							
สาขาวิทยาศาสตร์	118	1,4,5	.41	.61 .25 .29	.41 .20 .16	4.60 2.30 2.05	.58
เทคโนโลยี							
สาขาสังคมศาสตร์	149	2,4,3	.40	.37 .31 .15	.34 .28 .15	4.53 3.46 2.02	.41
และมนุษยศาสตร์							
มหาวิทยาลัยของรัฐ	200	3,2,4	.21	.23 .18 .18	.23 .17 .16	3.14 2.38 2.02	.40
มหาวิทยาลัยเอกชน	200	1,4,5,3	.46	.31 .26 .30 .23	.24 .23 .22 .21	3.16 3.29 3.47 3.37	.38

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่ 1 = บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 3 = ทักษะการใช้เทคโนโลยี 5 = การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง

2 = การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 4 = การได้รับการสนับสนุนทางสังคม

ตาราง 5 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิผลด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำ	ตัวทำนาย	R ²	b	Beta	t	SE
รวม	400	2,3	.10	.13 .06	.24 .12	4.78 2.37	.15
เพศชาย	170	1	.11	.22	.33	4.65	.22
เพศหญิง	230	2,3	.10	.14 .09	.24 .15	3.78 2.44	.22
คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย	180	3,2	.11	.11 .12	.19 .19	2.51 2.49	.24
สะสมต่ำ	220	2	.08	.15	.29	4.52	.17
สะสมสูง	133	3,2	.12	.17 .15	.23 .22	2.73 2.62	.37
สาขาวิทยาศาสตร์	118	5,3	.20	.28 .11	.34 .24	4.07 2.88	.29
เพื่อสุขภาพ	149	2	.13	.18	.36	4.82	.18
สาขาสังคมศาสตร์	200	2,5	.07	.12 -.09	.19 -.15	2.84 -2.22	.29
และมนุษยศาสตร์	200	5,3	.26	.24 .15	.39 .30	6.47 5.06	.19

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่ 1 = บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 3 = ทำคะแนนการใช้เทคโนโลยี 5 = การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง

2 = การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 4 = การได้รับการสนับสนุนทางสังคม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบมีประเด็นที่ควรหยิบยกมาอภิปรายผลการวิจัย 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรก ตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก รองลงมา คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยี การได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ตามลำดับ โดยตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับแรกสูงสุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำ และสาขาวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ) คือ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมา ดังเช่น งานวิจัย Komane, Leesattrapai, & Vanno (2017) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 360 คน พบว่า บุคลิกภาพด้านความมีสติรู้ผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีลักษณะมีสติ คิด ยับยั้ง ชั่งใจ ก่อนจะกระทำพฤติกรรมใด ๆ ออกมาให้บุคคลรอบข้างรับรู้หรือเห็น โดยจะเป็นผู้สามารถควบคุมตนเอง รวมทั้งมีระบบระเบียบขั้นตอนที่จะสามารถวางแผนและจัดการตนเองให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งหวังไว้ได้ ดังนั้นเมื่อบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกจะใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน จึงจะเป็นผู้ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างพินิจพิจารณาเพราะว่าในขณะที่ตนใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ขณะนั้นพิจารณาแล้วว่าจะต้องใช้แล้วไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น หรือเมื่อมีสิ่งเร้าใด ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วย ก็จะไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งในวัยนักศึกษาจะเป็นวัยที่คิดการใด ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถลงมือกระทำได้ในทันทีด้วยตนเอง โดยไม่ต้องผ่านการขออนุญาตจากบุคคลรอบข้างใด ๆ เท่าในวัยเด็ก ดังนั้นบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกจึงเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญของวัยนักศึกษาต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน (Costa & McCrae, 1992)

ประเด็นที่สอง ตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ทักษะการใช้เทคโนโลยี การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง ตามลำดับ โดยตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับแรกสูงสุดทั้งในกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยกลุ่มเพศชาย คะแนนผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูง กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน) คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมา ดังเช่น งานวิจัยของ Jitsang (2014) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและกลุ่มบุคคลกับทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า เพื่อนได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโปรแกรมใหม่ ๆ แก่เยาวชนมากที่สุด (ร้อยละ 19.20) สมาชิกในครอบครัวได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเว็บไซต์ในการสืบค้นมากที่สุด (ร้อยละ 16.80) และโรงเรียนได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่สืบค้นมากที่สุด (ร้อยละ 16.80) ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและกลุ่มบุคคลกับทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น พบว่า การให้คำแนะนำในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเพื่อนและโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถใน

การเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการให้คำแนะนำในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของครอบครัวและโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหาบนสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตัวแปรการสืบค้นดังกล่าว เป็นองค์ประกอบหนึ่งของตัวแปรทักษะการใช้เทคโนโลยี อาจเป็นเพราะนักศึกษาจะต้องมีความจำเป็นในการมีความรู้ต่อการใช้เทคโนโลยีต่างในการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งบางครั้งเทคโนโลยีที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์กับสื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้น นักศึกษาที่มีคุณสมบัติทักษะการใช้เทคโนโลยีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียังมีความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้เทคโนโลยี ดังนี้ นักศึกษาจะต้องมีความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ เช่น ความสามารถในการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันยุคสมัย สามารถจัดเก็บ สืบค้น และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและชาญฉลาด โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อประกอบการเรียนการสอนของตนเอง (Taylor, 1998)

ประเด็นที่สาม ตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และทักษะการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ โดยตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับแรกสูงสุดทั้งในกลุ่มย่อย (ยกเว้นกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยยกเว้นผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมสูง กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน) คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมา ดังเช่น งานวิจัย Sareerasart (2011) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 ซึ่งมาจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย 2 โรงเรียน และจากโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ อีก 2 โรงเรียน ทั้งสองประเภทมีขนาดใกล้เคียงกัน รวมเป็นนักเรียนหญิงที่ศึกษา จำนวน 597 คน พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวสูง จะมีการมีภูมิคุ้มกันทางจิตสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีภูมิคุ้มกันทางจิตเมื่อพิจารณาเหตุผลในเชิงแนวคิดทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าตนเองนั้นสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน มีความชอบใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่เป็นประจำ เพราะว่าในยุคปัจจุบัน ระบบอินเทอร์เน็ตและระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก และความมีบทบาทของกลุ่มสังคมที่ดำรงชีวิตร่วมกัน จึงทำให้สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่สำคัญต่อเยาวชนนักศึกษา ด้วยกระแส ค่านิยม และวิถีการใช้อินเทอร์เน็ตที่สามารถใช้งานได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและมีวิธีการหลากหลายรูปแบบ จึงทำให้การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในวัยที่อยู่ในช่วงวัยเรียนที่สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีการได้รับการสนับสนุนทางสังคมและการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียงมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันมาก ดังนั้น สภาพแวดล้อมทางสังคมที่สำคัญต่อนักศึกษาต้องเข้ามาช่วยมีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริม โดยเฉพาะการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน เช่น เมื่อพบว่านักศึกษาต้องการความช่วยเหลือทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน ด้านกิจกรรม หรือด้านการดำรงชีวิต สิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สุดของนักศึกษา คือ ครู อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน ต้องแสดงให้เห็นว่าพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ นักศึกษารู้สึกว่าตนเองได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง รู้สึกอุ่นใจ เมื่อเกิดปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น จะได้กล้าที่จะพูดคุย แบ่งปัน ร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่รุนแรงเกิดขึ้นผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามมา ส่วนการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง จะเห็นได้ชัดว่าตัวแบบที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่จะพบเห็นได้จากในสื่อมวลชน ทั้งทางโทรทัศน์ และทางสื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้น สื่อมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ จะต้องเข้ามามีบทบาทการนำเสนอโดยการสร้างตัวอย่าง ตัวแบบที่ดีให้เป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา โดยเฉพาะการเป็นตัวแบบที่ดีในการแสดงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน เพื่อให้ นักศึกษามีพฤติกรรมการเลียนแบบในทางที่ดี ถูกทาง และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีการได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียงมากจะมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันด้านรวมมาก นอกจากนี้ทางสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษา ยังสามารถส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณได้โดยวิธีการอธิบายให้นักศึกษาได้รับทราบว่าในสื่อมวลชน ทั้งสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีการโฆษณา กล่าวสรรพคุณต่าง ๆ หรือ รูปภาพ ตัวอักษรที่ถูกบอกต่อ ๆ กันมาภายในสื่อสังคมออนไลน์ อาจจะไม่ใช่เนื้อหาที่มีความถูกต้องทั้งหมดเสมอไป นักศึกษาจะต้องใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณในการเชื่อและใช้ตาม ส่วนการแนะนำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคม ตัวแทนทางสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ว่า นักศึกษาจะต้องรู้เท่าทันโทษของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โทษต่าง ๆ มีผลต่อนักศึกษาอย่างไร และนักศึกษาจะต้องใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและสังคม และในส่วนของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวแทนของสภาพแวดล้อมที่เป็นผู้ใกล้ชิดของนักศึกษาสามารถเข้าไปเสนอแนะให้นักศึกษาได้ทราบว่า นอกจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อความเพลิดเพลินของนักศึกษาแล้ว ยังสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ได้อีกด้วย เช่น แนะนำว่าในสื่อสังคมออนไลน์มีเนื้อหาที่สามารถนำไปเป็นความรู้ประกอบวิชาเรียน หรือนำเอาไปเป็นความรู้ประกอบอาชีพตนเองในอนาคตได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรที่เป็นตัวทำนายที่สำคัญที่มีอิทธิพลเป็นอันดับต้น ได้แก่ ตัวแปรบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ตัวแปรการมีภูมิคุ้มกันทางจิต และตัวแปรทักษะการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะพบได้ว่ามีเพียง

กลุ่มย่อยบางกลุ่มเพียงไม่กี่กลุ่มที่ผลวิจัยพบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีชื่อเสียง จะมีอิทธิพลเป็นตัวทำนายสำคัญที่สุด ซึ่งในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ไม่สามารถที่จะหาเหตุผลเชิงลึกในการอธิบายหรือการที่จะเข้าใจเหตุผลแห่งการเป็นตัวทำนายได้ลึกซึ้ง เพราะฉะนั้นการศึกษาครั้งต่อไปอาจใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพแบบการศึกษารายกรณี (Case Study) เพื่อเป็นการศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลของนักศึกษาเป็นรายกลุ่ม หรือรายบุคคล ได้อย่างลึกซึ้งต่อไป

2. จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน อีกทั้งยังพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันต่าง ๆ ได้มีการนำเอาตัวแปรบุคลิกภาพมาทำการศึกษา และพบว่าตัวแปรบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน ดังนั้น เพื่อให้พบข้อค้นพบงานวิจัยใหม่ ๆ เกิดขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ทำการศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพที่มาจากฐานแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ นอกเหนือจากแนวคิดบุคลิกภาพ 5 ด้าน ของ Big Five ที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ เช่น แนวคิดบุคลิกภาพ A บุคลิกภาพ B เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Buckingham, David. (2003). Chapter Three of Media Education: Literacy, Learning and Contemporary Culture.
- Choochom, O & Tanachanan, S & Thongpukdee, T. (2011). *patchai choeng hee lae phon khong phumkhumkan thang chit khong yaowachon* [Causal factors and The effect of mental immunity of youth]. Behavioral Science Research Institute Srinakharinwirot University.
- Cobb, S. (1976). Social support as a moderator of life stress. *Psychosomatic Medicine*, 38(5), 300-314.
- Costa ,P.T. Jr; & McCrae, R.R. (1992). *Revised NEO Personality Inventory and NEO Five-Factor Inventory:Professional Manual*. Odessa,FL:Psychological Assessment Resources, Inc.
- Hemmin, A. (2013). *phruttkam kanchai lae khwamkhithen kieokap phon thi dai chak kanchai khruakhae sangkhom 'oelai khong prachachon nai khete Krung Thep Maha Nakhon* [Social media consumption behaviors and opinion towards results of experiencing social media in Bangkok Metropolitan]. Bangkok: National Institute of Development Administration.
- House, J. (1985). *Measures and concepts of social support in Cohen, S. And Syme, S.L. Social Support and health.*
- Jinngae, P. (1997). *'ekkasane prakop kanson raewichakan wikhro phruttkam lae kan prap*

- phruttkam* [Behavior Analysis and Behavior Modification]. Behavioral Science Research Institute Srinakharinwirot University.
- Jitsang, K. (2014). *patchai suān bukkhon læ klum bukkhon thī mī phon tō khwāmsāmān nai kānmī suān ruām phān sū ‘inthōēnet khōng yaowachon nai khēt thēsabān nakhōn Khōn Kān* [Individual Characteristics and Group Factors Affecting Youth’s Ability of Internet Participation in Khon Kaen Municipality]. *Dhurakij Pundit Communication Arts Journal*.
- Joyrod, P (2010). *patchai thī mī phon tō phruttkamkān rap sū ‘inthōēnet yāng mī wīchāranayān khōng nakriān chuāng chan thī sī nai khēt Krung Thēp Maha Nakhōn* [Factors affecting critical internet-consumption Behavior of senior high school students in bangkok] (Master of Science degree in Applied Behavior Science Research). Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Junthornaumporn, S., & Kaewjinda, M. (2016). *phāwa kān patchuban kap kān soēmsāng kān rūthao than sū sangkhom ‘ōnlai nai wairun* [Currents situation and Enhancement of Social Media Literacy among adolescents]. *Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University*.
- Kaewtes, P. (2015). *khwāmkhithen tō khwāmrunrāng chōēng watthanatham khōng nakriān radap matthayommasuksā tōn ton nai Krung Thēp Maha Nakhōn kōrānī suksā nūhā khwāmrunrāng bon sū ‘ōnlai* [The Opinions of junior high school students in Bangkok toward cultural violence case study violence in The Online Media]. Cultural Management College of Innovation Thammasat University.
- Komanee, N., & Leesattrupai, C., & Vanno, V. (2017). *patchai thī kiēokhōng kap phruttkam kānpōetrap sū sangkhom ‘ōnlai yāng mī wīchāranayān khōng nisit chan pī thī nung Mahāwīthayalai Sīnakharinwirot* [The Factors Related to the Critical Social-Media Receiving Behavior of Freshman Students at Srinakharinwirot University]. *Journal of Behavioral Science for Development*.
- Lampetch, S. (2016). *phruttkam læ phonkrathop chāk kānchai khruākhaī sangkhom ‘ōnlai khōng nakriān radap chan matthayommasuksā tōn plāi nai chāngwat nonthaburi* [Behavior and Impact of using social network of secondary school students in Nonthaburi province]. Faculty of Education Bangkokthonburi University.

- Makesrithongkum, B & Bunnag, K. (2014). phruttkam k̄an b̄or̄iphok̄ kh̄ao ph̄an s̄ū f̄et̄buk kh̄ong khon t̄ang wai nai sangkhom Thai [The News consumption Behavior through Facebook by People of different ages in Thai Society]. *Warasan of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University*.
- Naiyapatana, O. (2008). *k̄an 'ōkb̄æp̄ k̄anwich̄ai : with̄ik̄an chōeng parimān chōeng khunnaph̄ap̄ læ phasomphas̄an with̄ik̄an* [Research design: quantitative methods Qualitative and integrated methods]. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Sangtong, M. & Kabnuy, P & Suton, W. khw̄amphungphōch̄ai kh̄ong naksuks̄a mah̄awitthayālai theknōl̄oyī r̄at̄ mongkhon suwannaph̄um̄ th̄i m̄i t̄ō k̄an r̄ian k̄ans̄on̄ prap ph̄unth̄an w̄ich̄ā khanittas̄at̄ [The Satisfaction of Students in Rajamangala University of Technology SuvarnaBhumi on Learning the Intensive Preparation in Mathematics]. *Warasan of the Association of Researchers*, 18(3), 67-79
- Sareerasart, W. (2011). *pat̄ch̄ai chōeng sāhet̄ dan̄ sath̄an̄ak̄an th̄ang sangkhom læ k̄anm̄i ph̄umkhumkan th̄ang ch̄it th̄i kieokh̄onḡ kap phruttkam k̄anch̄ai 'inth̄ōnet̄ ȳang s̄angsan læ plōt̄phai kh̄ong nakrīan ying radap matthayommasuks̄a nai r̄ongrīan th̄i khaorūam læ mai khaorūam khrōngk̄an songsōem k̄anch̄ai 'inth̄ōnet̄ ȳang s̄angsan læ plōt̄phai* [The Relationship among Social situations and Psychological immunity to Internet Behavior focusing on safety and usefulness of female students in high schools with and without internet safety project]. (Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Silverblatt, A. (1995). *Media Literacy*. (1st ed.). Westport: Praeger Publishers.
- Sinlapaninmarn, U. (2015). *k̄ansuks̄a th̄aksa k̄anch̄ai theknōl̄oyī s̄arasonth̄et̄ kh̄ong naksuks̄a radap parinyā tri mah̄awitthayālai r̄atchaphat klum ph̄ak̄ tawan 'ōk̄ chīanḡ nūa* [Study of Information Technology Skills of Undergraduate Students at the North-East Rajabhat University Group]. Mahasarakham: RajabhatMahasarakhamUniversity.
- Suvannathat, C. (1994). *n̄æokhit lakk̄an th̄ang phruttkam s̄at̄ : thritsadī k̄anwich̄ai læ k̄an prayuk chai . w̄arasān phruttkam s̄at̄* [Concept for the behavioral and social sciences theory research and apply]. *Warasan Pruetikamsat Puea Kan Phathana*, 1(1), 17-21.

- Tansuwannond, C. (2007). *phonkān fuk 'oprom phūā kān rūthao than sū khōng naksuksā mahāwitthayāīrāṭchaphatsūāndusit* [Effects of Training on Media Literacy Development of Suan Dusit Rajabhat University Students]. (Doctor of Philosophy Degree in Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Taylor, Bernard W. (1998). *Introduction to Management Science*. New Jersey: Prentice Hall. Retrieved December 20, 2016
- W.James, Potter. (2005). *Media Literacy*. (3rd ed.). Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. Newyork: Harper and Row Publication.
- Yenjabok, P (2009). *thōṭrahat lap khwāmkhit phūā kān rūthao than sū* [Decode thought for Media Literacy]. Offset Creation: Pintobooks publishing.